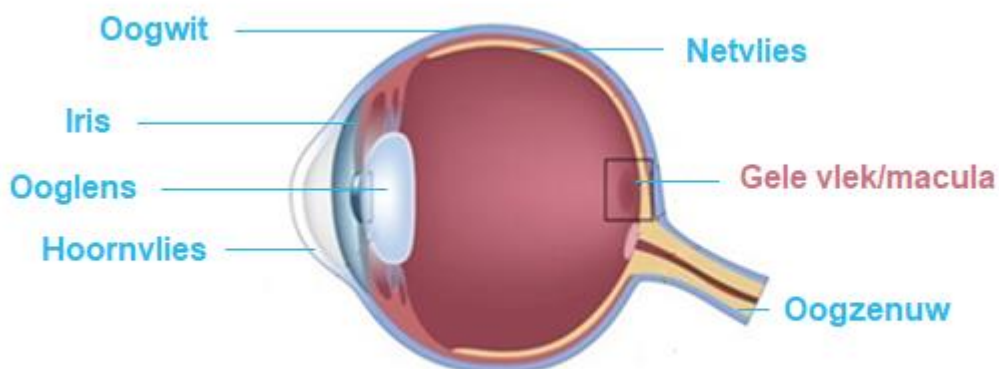

LEEFTIJDGEBONDEN MACULADEGENERATIE (LMD)

Maculadegeneratie

Maculadegeneratie is een aandoening van het centrale gedeelte van het netvlies, de macula. Dit gedeelte van het netvlies bevat een grote hoeveelheid aan lichtgevoelige zenuwcellen. Het stelt ons in staat om scherp te zien. Denk hierbij aan het lezen van een boek of het herkennen van gezichten. Maculadegeneratie kenmerkt zich door achteruitgang van het zicht ten gevolge van slijtage van de macula. In de regel beperkt de aandoening zich tot het centrale zicht. Om het centrum heen is het zicht normaal.

Leeftijdsgebonden maculadegeneratie (LMD)

De meest voorkomende vorm van maculadegeneratie is leeftijdsgebonden maculadegeneratie (LMD). LMD komt vrijwel alleen voor bij patiënten boven de 50 jaar en is op deze leeftijd de meest voorkomende oorzaak van blijvende achteruitgang van het zicht. Er zijn twee vormen van LMD: de droge vorm en de natte vorm. Deze folder bevat informatie over de oorzaak, de symptomen, de behandeling en de prognose bij LMD.

Risicofactoren:

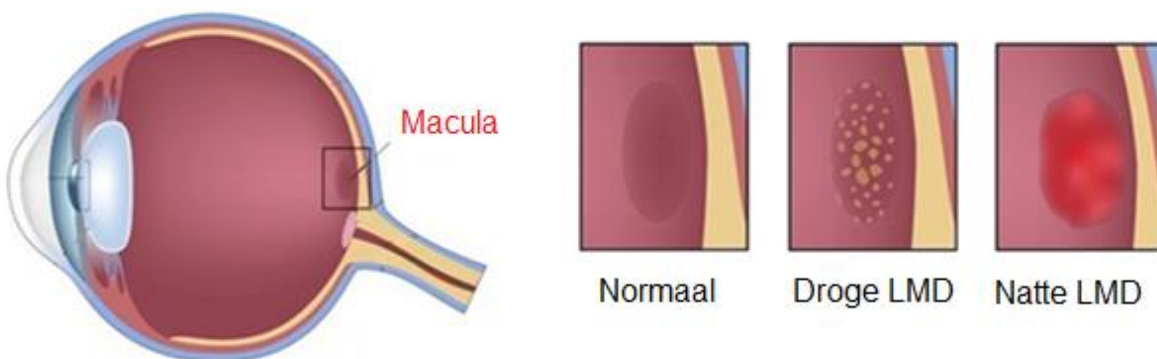
De belangrijkste risicofactoren zijn:

- **Leeftijd:** leeftijd is de belangrijkste risicofactor voor LMD. In Nederland lijdt naar schatting ongeveer 14% van de mensen tussen de 55 en 64 jaar aan enige vorm van LMD. Dit loopt in de groep 65- tot 75-jarigen op tot bijna 20% en in de groep van 75-plus tot 37%.
- **Roken:** roken behoort, naast leeftijd, tot de belangrijkste risicofactor. Door roken neemt de hoeveelheid antioxidanten in het lichaam af. Deze antioxidanten beschermen het netvlies.
- **Voeding:** een ongezond voedingspatroon verhoogt de kans op het krijgen van LMD. Verder in deze folder vindt u meer informatie over het belang van voeding.
- **Erfelijkheid:** het in de familie voorkomen van LMD vergroot de kans op het krijgen van ervan.
- **Andere risicofactoren zijn onder andere:** vrouwelijk geslacht en hoge bloeddruk

Symptomen:

Droge LMD

Droge LMD, de vorm die het meest voorkomt, kenmerkt zich door een langzame achteruitgang van het zicht. De mate van achteruitgang verschilt per patiënt. Veel gehoorde klachten zijn: wazig zien, het zien van een centrale vlek en/of het missen van letters in een tekst. Ook kan er sprake zijn van beeldvervorming (bijvoorbeeld een bocht in het raam- of deurkozijn). Bij onderzoek zijn vaak geelkleurige ophopingen in de macula te zien (drusen). Er kan ook sprake zijn van slijtage (atrofie). Droge LMD kan overgaan in natte LMD.

Natte LMD

Natte (exudatieve) LMD kenmerkt zich door een plotselinge snelle achteruitgang van het zicht. De mate van achteruitgang verschilt per patiënt. Veel gehoorde klachten zijn: toenemend wazig zien, het zien van een centrale vlek, het missen van letters in een tekst en/of beeldvervorming (bijvoorbeeld een bocht in het raam- of deurkozijn). Bij natte LMD is er sprake van bloedvatnieuwvorming. Deze nieuw ontstane bloedvaatjes zijn slecht van kwaliteit en kunnen gaan lekken. Bij onderzoek is dan bloed en/of vocht in de macula te zien. Natte LMD wordt voorafgegaan door droge LMD.

Behandeling:

Droge LMD

Er bestaat geen behandeling voor droge LMD. Soms wordt een periodieke controle geadviseerd, dit is afhankelijk van het stadium waarin de aandoening zich bevindt. Tijdens deze controle wordt onder andere het gezichtsvermogen gemeten en wordt de macula gecontroleerd op vroege symptomen van natte LMD. Ook wordt nagegaan of u problemen ervaart in het dagelijks leven, zo nodig wordt advies gegeven (zie 'hulpmiddelen').

Natte LMD:

Behandeling van natte LMD is vaak mogelijk. Het is van belang op korte termijn na het ontstaan van de klachten de behandeling te starten. De behandeling bestaat uit het per injectie toedienen van een medicijn in het oog. (zie folder 'intravitreale injecties'). Het doel van de behandeling is om de bloedvatnieuwvorming, en daarmee de bloeding of vaatlekkage, te stoppen. Een behandeling bestaat uit een serie van ten minste drie injecties met een interval van vier weken. Na deze serie wordt het oog opnieuw gecontroleerd en wordt het vervolgbeleid bepaald. In de meeste gevallen hebben patiënten meerdere series nodig. Regelmatig kan de tijd tussen de injecties worden vergroot.

Prognose:

Droge LMD

Er bestaat geen behandeling voor droge LMD. Het centrale zicht zal in de meeste gevallen geleidelijk achteruitgaan.

Natte LMD:

Met de injecties zal bij een deel van de patiënten de gezichtsscherpte in het begin iets verbeteren. In veel gevallen wordt er stabilisatie van de gezichtsscherpte bereikt.

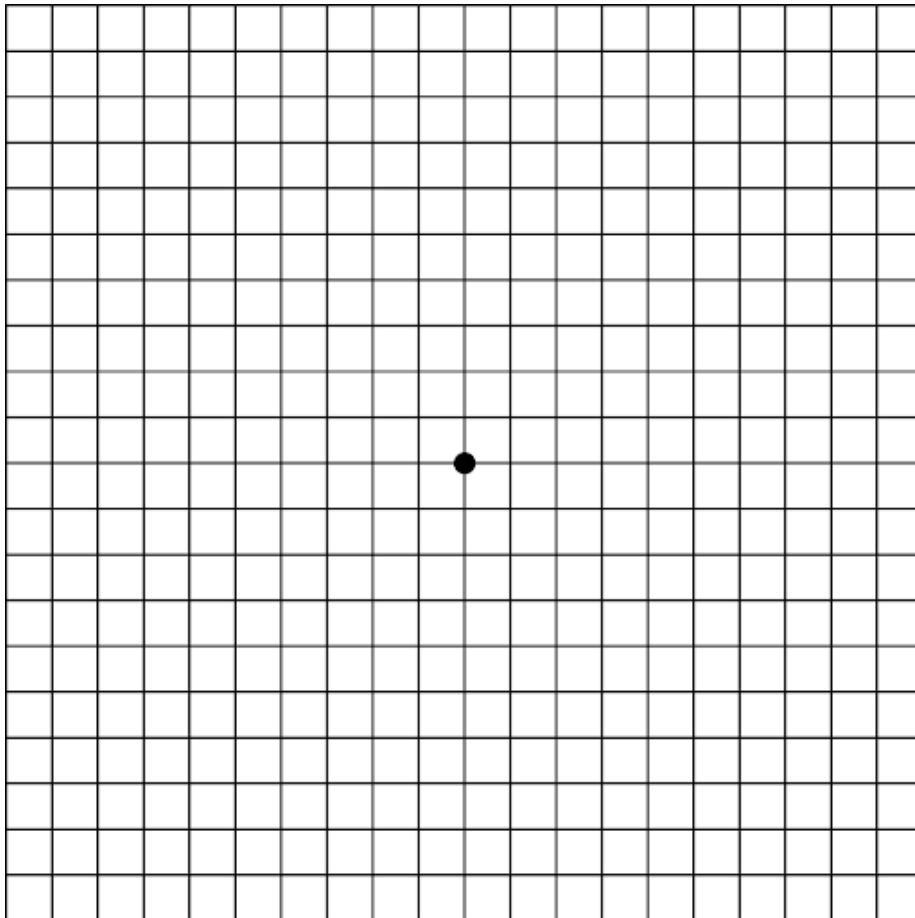
Uiteindelijk leidt LMD tot een vlek in het centrum van het beeld. De buitenkanten van het gezichtsveld blijven meestal goed. Volledige blindheid, dus echt niets meer kunnen zien, komt daarom nauwelijks voor bij LMD.

Adviezen:

Wij adviseren u het volgende:

- Draag bij blootstelling aan UV-straling een beschermende zonnebril.
- Stop met roken (indien van toepassing).
- Eet gezond en gevarieerd: fruit, donkere bladgroente, vette vis.
- Voedingssupplementen: de AREDS-2 studie heeft aangetoond dat in specifieke gevallen het gebruik van voedingssupplementen de kans op ontstaan van natte LMD vermindert. Overleg met uw oogarts of het gebruik van voedingssupplementen voor u aan te bevelen is. De aanbevolen formule volgens de AREDS-2 studie bevat: zink (25-80 mg), koper (2mg), vitamine E (400 IU), vitamine C (500 mg), luteïne (10 mg) en zeaxanthine (2 mg).
- Test uw ogen periodiek met behulp van een Amslerkaart (zie volgende pagina).

Amslerkaart:

Zorg voor goede belichting

Heeft u een leesbril, zet deze dan op

Houdt de test op leesafstand (30-40cm)

Dek één oog af

Kijk naar de stop in het midden

Beoordeel of er onregelmatigheden of missende delen zijn in het rasterpatroon

Controleer het andere oog

Raadpleeg bij veranderingen uw oogarts

Hulpmiddelen:

Patiënten met gevorderde maculadegeneratie kunnen baat hebben bij het gebruik van hulpmiddelen. Denk hierbij aan een loep om te lezen of een telescoopbril om tv te kijken. Ook bestaan er gesproken- en grootletterboeken. Indien u behoefte heeft aan dergelijke hulpmiddelen kunnen wij u doorverwijzen naar een low-vision specialist. De low-vision specialist inventariseert uw behoeften en bespreekt de mogelijkheden.

Ook is er een patiëntenvereniging voor mensen met maculadegeneratie. Voor meer informatie: www.maculavereniging.nl

Als u besluit zich te laten behandelen

Het is mogelijk dat u aan uw behandelend arts heeft aangegeven dat u bedenktijd wilt hebben om te besluiten of u zich wilt laten behandelen en/of welke behandelingen u wenst te ondergaan. Als u heeft besloten om u te laten behandelen of als u nog vragen heeft, wilt u dan telefonisch contact opnemen met onze medewerkers. Indien nodig zullen zij een extra consult voor u afspreken bij uw behandelend arts.

Vragen en/of klachten

Niet alle informatie in deze folder is noodzakelijk op u van toepassing. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan aan uw oogarts, physician assistent, optometrist of orthoptist.

Op onze website vindt u meer informatie over de behandelingen die wij uitvoeren, maar ook informatie over onze medewerkers en ons privacyreglement. Voor vragen en/of klachten kunt u altijd telefonisch, per e-mail of via het contactformulier op onze website contact met ons opnemen. Onze medewerkers staan voor u klaar en geven deskundig antwoord op al uw vragen.

Een onafhankelijke klachtenfunctionaris bemiddelt bij onvrede of klachten. Mocht u niet tevreden zijn met de manier waarop wij uw klacht hebben behandeld, dan heeft u de mogelijkheid om uw klacht in tweede instantie aan een onafhankelijke geschillencommissie voor te leggen. Het Oogcentrum is aangesloten bij de geschillencommissie van Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN). Meer informatie over deze geschillencommissie kunt u vinden op: zkn.nl/consumenten/over-zkn/geschillencommissie

Veiligheid

Een veilig verblijf voor iedereen in het Oogcentrum is voor ons een topprioriteit. Om uw veiligheid te waarborgen vragen wij u de instructies van de medewerkers van het Oogcentrum nauwgezet op te volgen. Onze medewerkers kennen de risico's.

Heeft u zich tijdens uw verblijf in het Oogcentrum op enig moment onveilig gevoeld of bent u een situatie tegengekomen die voor u of anderen in het Oogcentrum gevaarlijk kan zijn? U helpt ons door dat aan ons te melden. U kunt dat ter plekke melden aan iedere medewerker van het Oogcentrum of achteraf telefonisch, per brief of per e-mail. Wij bespreken alle meldingen en nemen de mogelijke maatregelen om gevaarlijke situaties op te lossen.

Oogcentrum Noordholland beschikt over de "Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld". Dit betekent dat een medewerker van Oogcentrum Noordholland bij het signaleren van dergelijke signalen volgens een vastgesteld stappenplan te werk gaat en mogelijk hulp biedt aan het slachtoffer of een melding doet bij "Veilig Thuis".

Bereikbaarheid

Oogcentrum Noordholland

Gildestraat 10

1704 AG Heerhugowaard

Telefoonnummer 088-9191800

Openingstijden ma-vr 8.00-16.30 uur

Voor spoedgevallen zijn wij 24 uur per dag bereikbaar op telefoonnummer 088-9191800.

Toetst u voor spoedgevallen buiten werktijden een 9 in. U wordt dan doorverbonden met één van de oogartsen van het Oogcentrum of met het Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk, waarmee wij een samenwerkingsverband hebben.

www.oogcentrumnoordholland.nl

info@oogcentrumnoordholland.nl